

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เทศบาลตำบลนาขุม
อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ของเทศบาลตำบลนาขุม

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณี ที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกรนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

๒. นิยามหรือความหมายที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในการกระทำการทุจริต (Corruption Risk) จากการพิจารณาอนุมัติอนุญาตและการให้บริการประชาชน การให้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ การใช้จ่ายงบประมาณ ในการดำเนินโครงการต่าง ๆ และการบริหารงบประมาณ ทั้งนี้ ให้รวมถึงความเสี่ยงการทุจริตจากการยักยอกเงินหรือ ทรัพย์สิน การเงิน การบัญชีที่เป็นเท็จ (Fraud Risk) ซึ่งมักเกิดจากการกระทำของบุคคลเพียงลำพัง เนื่องจากระบบการควบคุมภายในอ่อนแอ

๒.๒ สินบน (Bribery) หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์ใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด ๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทน ให้บุคคลกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น ดังนั้น การให้หรือรับ ของขวัญ รวมถึงผลประโยชน์อื่นใด เช่น การจัดเลี้ยง การอุปการะ ค่าเดินทาง และที่พัก อาจถูกพิจารณาว่าเป็น สินบนได้

๒.๓ รูปแบบของสินบน หมายถึง ผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น

๒.๓.๑ สินบน (Bribery) : ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้ การยอมรับ การให้ หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างหนึ่งลักษณะจงใจให้กระทำ การหรือไม่กระทำที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ

๒.๓.๒ ค่าอำนาจความสะดวก : ค่าใช้จ่ายจำนวนเล็กน้อยที่จ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐอย่างไม่เป็นทางการ เป็นการให้เพียงเพื่อให้มั่นใจว่าเจ้าหน้าที่รัฐจะดำเนินการตามขั้นตอน กระบวนการ หรือเป็นการกระตุ้นให้ดำเนินการอย่างรวดเร็วขึ้น โดยกระบวนการนั้นไม่ต้องใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ เป็นการกระทำอันชอบด้วยหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐผู้นั้น

๒.๓.๓ ค่ารับรองและของขวัญ : ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมของผู้รับบริการรัฐ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี หรือเป็นการแสดงออกซึ่งสินน้ำใจ วัฒนธรรมทางสังคม ซึ่งอาจรวมถึง ค่าที่พัก ค่าโดยสาร การศึกษาดูงาน ค่าอาหาร และเครื่องดื่ม บัตรกำนัล ฯลฯ

๒.๓.๔ สิ้นน้ำใจ : ความเอื้อเฟื้อเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการมีน้ำใจ ความมีมิตรไมตรี การดูแลกันและกัน เป็นต้น โดยอาจหวังการเอาประโยชน์จากการใช้อำนาจรัฐของผู้รับในอนาคต

๒.๓.๕ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ : ค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าสิ่งของใด ๆ ที่มีค่าทางการเงิน รวมถึงสิ่งใช้แทน เงินสด และสิ่งที่สามารถแลกเปลี่ยนเป็นสินค้าหรือบริการได้

๓. นิยามประเภทของความเสียหายการทุจริต

๓.๑ ด้านการอนุมัติ อนุญาต การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือตามระเบียบ/ข้อบังคับของหน่วยงาน

๓.๒ ด้านการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือจากการปฏิบัติหน้าที่ โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ

๓.๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภทงบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นงบกลาง เงินนอกงบประมาณ และโครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ

๔. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓)

ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อ ปี ค.ศ. ๑๙๙๒ และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยที่ผ่านมามีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report – Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับ ติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Framework: Framework and Appendices การปรับปรุงครั้งล่าสุดซึ่งในปี ค.ศ. ๒๐๑๓ ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ค.ศ. ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวม ของการกำกับดูแลกิจการตั้งนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ

มาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง(Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้ต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่ามีประวัติอยู่แล้วทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

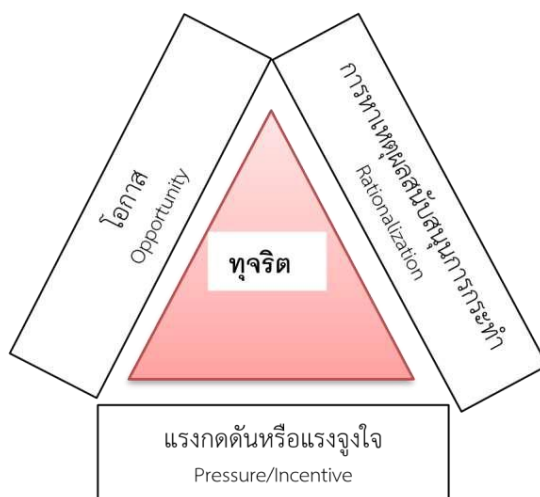
Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้เคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างในการทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปราม ล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคยในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากกรพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๕. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

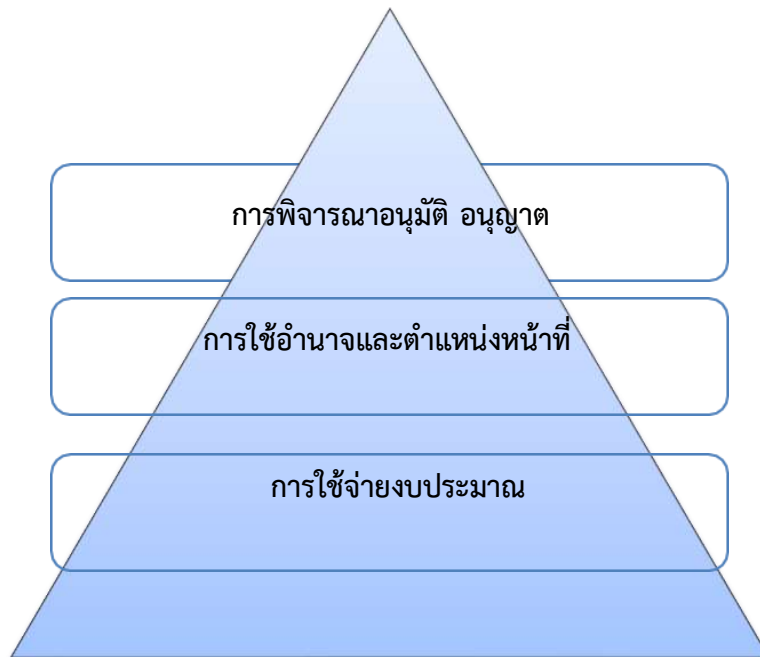
องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับ ควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๖. แนวทางการดำเนินการ

กำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต อย่างน้อย ๑ ด้าน จาก ๓ ด้าน ดังต่อไปนี้

๑. ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
๒. ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

๗. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง มี ๕ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

แบบฟอร์มการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๕ ขั้นตอน ตามคู่มือฯ ของสำนักงาน ป.ป.ท.

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ / ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน เทศบาลตำบลนาขุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์

ประเภทความเสี่ยงด้านที่ ๑ ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ

ชื่อกระบวนการ/โครงการที่ ๑ การขออนุญาตก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้ออาคาร

ลำดับที่	ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง
๑	เจ้าหน้าที่รับคำขออนุญาตก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้อถอนอาคาร	หัวหน้าหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ อาจมีการเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ตอบแทน
๒	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานที่เกี่ยวข้อง	เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเสนอเรื่องไม่เป็นไปตามระเบียบและเวลาที่กำหนด
๓	เสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณาอนุมัติ	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตไม่เป็นไปตามระเบียบและเวลาที่กำหนด
๔	แจ้งผู้ยื่นคำร้อง	เก็บเรื่องไว้โดยไม่แจ้งผู้ขออนุญาต

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงที่การทุจริต

๑) เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑๕ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑๐ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๕ ครั้งต่อปี

๒) เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิด เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม/ วินัย
๔	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าว อย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบ ข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏข่าวสื่อที่อาจพาดพิงคนในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	แทบจะไม่มี

๓) เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

Risk Score					
โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ คะแนนขึ้นไป)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ - ๑๕ คะแนน)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕- ๙ คะแนน)
- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)	คะแนนความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๑	เจ้าหน้าที่รับคำขออนุญาตก่อสร้าง/ ตัดแปลง/รื้อถอนอาคาร	หัวหน้าหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ อาจมีการเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ตอบแทน	๑	๔	๔	ต่ำ
๒	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานที่ เกี่ยวข้อง	เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเสนอเรื่องไม่เป็นไปตาม ระเบียบและเวลาที่กำหนด	๑	๔	๔	ต่ำ
๓	เสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณาอนุมัติ	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตไม่เป็นไปตาม ระเบียบและเวลาที่กำหนด	๑	๔	๔	ต่ำ
๔	แจ้งผู้ยื่นคำร้อง	เก็บเรื่องไว้โดยไม่แจ้งผู้ขออนุญาต	๑	๔	๔	ต่ำ

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/โครงการ การขออนุญาตก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้อถอนอาคาร							
ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑	เจ้าหน้าที่รับคำขออนุญาตก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้อถอนอาคาร	หัวหน้าหน่วยงานเจ้าหน้าที่ อาจมีการเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ตอบแทน	ต่ำ	๑. จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน เรื่อง การพิจารณาอนุญาต ออกใบอนุญาตออกใบรับรอง ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ และแก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน	๑. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์คู่มือสำหรับประชาชน เรื่อง การพิจารณาอนุญาต ออกใบอนุญาตออกใบรับรอง / ตาม พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ และแก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ๒. ประกาศนโยบาย No Gift Policy	๑ ต.ค. ๒๕๖๘- ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๙	กองช่าง
๒	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานที่เกี่ยวข้อง	เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเสนอเรื่องไม่เป็นไปตามระเบียบและเวลาที่กำหนด	ต่ำ	๑.จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานและกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	๑. จัดทำคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามระเบียบ ชัดเจน ถูกต้อง และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ได้รับทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด	๑ ต.ค. ๒๕๖๘- ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๙	กองช่าง

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๓	เสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณาอนุมัติ	การพิจารณาอนุมัติอนุญาตไม่เป็นไปตามระเบียบและเวลาที่กำหนด	ต่ำ	๑. กำชับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเสนอเรื่องตามลำดับคำขอ และตรวจสอบเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วน ตามหลักตามหลักวิชาชีพ ๒. ออกมาตรการในการรับสินบนและบทลงโทษที่ชัดเจน ถ้าฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตามระเบียบวิชาชีพ	๑. กำชับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเสนอเรื่องตามลำดับคำขอ และตรวจสอบเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วน ตามหลักวิชาชีพ ๒. ออกมาตรการในการรับสินบนและบทลงโทษที่ชัดเจน ถ้าฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตามระเบียบวิชาชีพ	๑ ต.ค. ๒๕๖๘- ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๙	กองช่าง
๔	แจ้งผู้ยื่นคำร้อง	เก็บเรื่องไว้โดยไม่แจ้งผู้ขออนุญาต	ต่ำ	๑. ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล ๒. มีช่องทางการร้องเรียนการทุจริต	๑. จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน และกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้ชัดเจน ให้เจ้าหน้าที่ได้รับทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด ๒. จัดทำคู่มือการให้บริการประชาชน ๓. จัดทำช่องทางการร้องเรียนบนเว็บไซต์ของ ทต.นาขุม http://nakhum.go.th และ เฟสบุ๊ก และสายตรงผู้บริหารสำหรับให้ประชาชนทั่วไปมีช่องทางการร้องเรียน	๑ ต.ค. ๒๕๖๘- ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๙	กองช่าง

แบบฟอร์มการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๕ ขั้นตอน ตามคู่มือฯ ของสำนักงาน ป.ป.ท.

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการ / ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน เทศบาลตำบลนาขุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี

ประเภทความเสี่ยงด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ชื่อกระบวนการ/โครงการที่ ๒ โครงการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์สำนักงาน

ลำดับที่	ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง
๑	การขออนุมัติ TOR และราคากลาง	การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม tor/จัดทำร่าง tor เอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง กำหนด/tor เฉพาะเพื่อกีดกันบุคคลอื่นหรือห้างร้านอื่น
๒	การพิจารณาผลการประกวดราคาและรายงานผลการพิจารณา การจัดซื้อจัดจ้าง	การรับสินบนการเลี้ยงรับรองซึ่งนำไปสู่การเอื้อ/สินน้ำใจ/ของขวัญ/เรียกรับเงิน/ประโยชน์ให้กับคู่สัญญาหรือคู่สัญญากับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง
๓	การบริหารสัญญา	เรียกรับสินบนหรือเงินทอนในการจัดซื้อจัดจ้างโดยร้านที่มีเงินทอนเยอะจะได้รับการพิจารณาก่อนเป็นอันดับแรก ทำให้ได้พัสดุที่ไม่มีคุณภาพ ไม่ตรงตามคุณลักษณะหรือความต้องการใช้งาน

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงที่การทุจริต

๒) เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑๕ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑๐ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๕ ครั้งต่อปี

๒) เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิด เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม/ วินัย
๔	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าว อย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบ ข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏข่าวสื่อที่อาจพาดพิงคนในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	แทบจะไม่มี

๓) เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

Risk Score					
โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ คะแนนขึ้นไป)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ - ๑๕ คะแนน)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕- ๙ คะแนน)
- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)	คะแนนความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๑	การขออนุมัติ TOR และราคากลาง	การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม tor/จัดทำร่าง tor เอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง กำหนด/tor เฉพาะเพื่อกีดกันบุคคลอื่นหรือห้างร้านอื่น	๒	๔	๘	ปานกลาง
๒	การพิจารณาผลการประกวดราคาและรายงานผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้าง	การรับสินบน/สินน้ำใจ/ของขวัญ/เรียกรับเงิน/ การเลี้ยรับรองซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญาหรือคู่สัญญากับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง	๒	๔	๘	ปานกลาง
๓	การบริหารสัญญา	เรียกรับสินบนหรือเงินทอนในการจัดซื้อจัดจ้าง โดยร้านที่มีเงินทอนเยอะจะได้รับการพิจารณา ก่อนเป็นอันดับแรก ทำให้ได้พัสดุที่ไม่มีคุณภาพ ไม่ตรงตามคุณลักษณะหรือความต้องการใช้งาน	๒	๔	๘	ปานกลาง

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/โครงการ การขออนุญาตก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้อถอนอาคาร							
ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑	การขออนุมัติ TOR และราคากลาง	การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม tor/จัดทำร่าง tor เอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง/กำหนดtor เฉพาะเพื่อกีดกันบุคคลอื่นหรือห้างร้านอื่น	ปานกลาง	๑. ควบคุมกำกับดูแลข้าราชการและบุคลากร ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดซื้อจัดจ้าง อย่างเคร่งครัด ๒. แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญจากบุคคลภายนอกที่มีความรู้ เข้ามาเป็นประธานในการจัดทำ TOR ๓. ออกมาตรการป้องกันการเรียกรับสินบน,จัดทำมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/มาตรการจัดการเรื่อง ร้องเรียนการทุจริต,เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่บุคลากรในองค์กร	๑. ผู้บริหาร/หัวหน้าส่วนราชการ ควบคุมกำกับดูแลข้าราชการและบุคลากร ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดซื้อจัดจ้าง อย่างเคร่งครัด ๒. อบต. แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญจากบุคคลภายนอกที่มีความรู้ เข้ามาเป็นประธานในการจัดทำ TOR ๓. อบต. จัดทำประกาศ มาตรการป้องกันการเรียกรับสินบน,จัดทำมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนมาตรการ/จัดการเรื่อง ร้องเรียนการทุจริต ,เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่บุคลากรในองค์กร	๑ ต.ค. ๒๕๖๘- ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๙	กองคลัง

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการงาน/โครงการ การขออนุญาตก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้อถอนอาคาร							
ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๒	การพิจารณาผลการประกวดราคาและรายงานผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้าง	การรับสินบนเรียกรับ/สินน้ำใจ/ของขวัญ/เงินการเลี้ยงรับรองซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญาหรือคู่สัญญากับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง	ต่ำ	๑. ควบคุมกำกับดูแลข้าราชการและบุคลากร ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทาง การจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด ๒ .แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญจากบุคคลภายนอกที่มีความรู้ เข้ามาเป็นกรรมการพิจารณาผล หรือ คณะกรรมการตรวจรับ ๓. การเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน	๑. ผู้บริหาร/หัวหน้าส่วนราชการ ควบคุมกำกับดูแลข้าราชการและบุคลากร ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทาง การจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด ๑. อบต. แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญจากบุคคลภายนอกที่มีความรู้ เข้ามาเป็นกรรมการพิจารณาผล หรือคณะกรรมการตรวจรับ ๓. อบต. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างบน เว็บไซต์ของ อบต.บ้านเสี้ยว www.bansiao.go.th	๑ ต.ค. ๒๕๖๘- ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๙	กองช่าง

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๓	การบริหารสัญญา	เรียกรับสินบนหรือเงินทอนในการจัดซื้อจัดจ้างโดยร้านที่มีเงินทอนเยอะจะได้รับการพิจารณา ก่อนเป็นอันดับแรก ทำให้ได้พัสดุที่ไม่มีคุณภาพ ไม่ตรงตามคุณลักษณะหรือความต้องการใช้งาน	ต่ำ	<p>๑. ควบคุมกำกับดูแลข้าราชการและบุคลากร ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทาง การจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด</p> <p>๒. ออกมาตรการในการรับสินบนและบทยกโทษที่ชัดเจน ถ้าฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตามระเบียบวิชาชีพ</p>	<p>๑. ผู้บริหาร/หัวหน้าส่วนราชการ ควบคุมกำกับดูแลข้าราชการและบุคลากร ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดซื้อจัดจ้าง อย่างเคร่งครัด</p> <p>๒. อบต. จัดทำประกาศ มาตรการในการรับสินบนและบทยกโทษที่ชัดเจน ถ้าฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตามระเบียบวิชาชีพ</p>	๑ ต.ค. ๒๕๖๘- ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๙	กองช่าง